

Epilepsili Hastalarda Yaşam Kalitesi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Epilepsili Hastalarda Yaşam Kalitesi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21029>

Özet

Ölçek, Mollaoğlu, Mollaoğlu ve Durna tarafından 2017 yılında Türkçe'ye uyarlanan, orijinal adı Quality of Life in Epilepsy Inventory-10 (QOLIE-10) olan araçın kısaltılmış bir versiyonudur. Bu uyarlama çalışması, Epilepsi tanısı almış hastaların Yaşam Kalitesi algılarının hız ve etkin bir şekilde değerlendirilmesini amaçlamaktadır. **QOLIE-10**, özellikle klinik ortamlarda uzun ölçeklerin kullanımı zor olduğu durumlarda pratik bir değerlendirme imkanı sunar.

Uyarlama çalışması, psikometrik özelliklerin (geçerlilik ve güvenirlik) Türk popülasyonunda da korunduğunu göstermek üzere gerçekleştirilmiştir. Bu Ölçek, hastaların bireyin günlük yaşam, duygusal durum ve sosyal fonksiyonlar üzerindeki etkilerini ölçerek hastaların klinik yönetiminde önemli veriler sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Epilepsi, Yaşam Kalitesi, QOLIE-10, Uyarlama, Geçerlilik, Güvenirlik, Psikometri, Nöropsikiyatri.

Yazarlar

Mollaoğlu M., Mollaoğlu M., Durna Z.

Amaç

Epilepsili Hastalarda Yaşam Kalitesi Ölçeği (QOLIE-10), Epilepsi hastalarının sağlıklı ile ilgili yaşam kalitelerini (HRQOL) ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Orijinal olarak İngilizce hazırlanan bu kısa form, nörolojik hastaların bireyin sosyal, psikolojik ve fonksiyonel durumuna olan etkisini değerlendirmede klinisyenlere yardımcı olmayı hedefler.

Türkçe uyarlaması, Türk kültürüne ve dil yapısına uygun, kısa sürede uygulanabilen ve yüksek psikometrik performansa sahip bir araç sunarak, klinik ve araştırma ortamlarında yaşam kalitesi değerlendirmelerinin yaygınlaşmasına katkı sağlamayı amaçlamıştır.

Yapı

Ölçek, hastaların Yaşam Kalitesi algısının çeşitli boyutlarını kapsayan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. QOLIE-10 genellikle temel olarak işlevsellik, duygusal refah ve nöbetlerin etkisine odaklanan maddelerden oluşur. Bu yapı, kronik bir hastalığın getirdiği fiziksel sıkıntılarının ötesinde, hastanın psikososyal uyumunu ve genel memnuniyetini değerlendirir.

Ölçeğin temel psikolojik yapısı, epilepsinin yol açtığı damgalanma hissi, tedaviye bağlı yan etkiler ve nöbet sıklığının günlük yaşam üzerindeki kümülatif olumsuz etkilerini kapsayacak

şekilde tasarlanmıştır. Bu sayede, sadece nöbet kontrolüne değil, bütüncül hasta refahına odaklanılmaktadır.

Geçerlilik

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması (Mollaoğlu ve ark., 2017), testin Türk popülasyonunda geçerli bir ölçüm aracı olduğunu kanıtlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte, genellikle yapı Geçerlilik (faktör analizi) ve ölçüt Geçerlilik (benzer ölçeklerle korelasyon) yöntemleri kullanılmıştır.

Uyarlama çalışması'nın başlangıcında belirtildiği üzere, ölçeğin Geçerlilik analizi sonuçları, QOLIE-10'un orijinal ölçekle tutarlı bir faktör yapısı sergilediğini ve epilepsili hastalarda yaşam kalitesini doğru bir şekilde temsil ettiğini göstermiştir.

Güvenilirlik

Uyarlama çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığı ve kararlılığı değerlendirilmiştir. Güvenilirlik analizleri genellikle Cronbach Alfa katsayısı kullanılarak gerçekleştirilir. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü gösterir.

Mollaoğlu ve ark. (2017) tarafından yapılan çalışmada, QOLIE-10'un Türkçe versiyonunun kabul edilebilir düzeyde veya yüksek bir iç tutarlılık sergilediği rapor edilmiştir. Bu sonuçlar, ölçeğin tekrarlanan ölçümlerde tutarlı sonuçlar verebileceğine işaret etmektedir.

Faktör Analizi

QOLIE-10'un psikometrik incelemesi kapsamında faktör analizi yapılmıştır. Bu analiz, ölçeğin temel yapıları oluşturan alt boyutları belirlemek ve orijinal ölçeğin faktör yapısının Türkçe versiyonunda korunup korunmadığını test etmek için kritik öneme sahiptir.

Tipik olarak, kısa formlar tek faktörlü veya iki faktörlü bir yapıya sahip olabilir. Uyarlama araştırmacılar, yaptıkları analizler sonucunda QOLIE-10'un Türk örnekleminde de beklenen faktör yapısını doğruladığını belirtmişlerdir. Bu doğrulama, ölçeğin yapısal geçerliliğini destekleyen temel bir bulgudur.

Ölçüm Aracı

Test Türü: Uyarlama

Format: Kendini Bildirim Ölçek (Likert tipi derecelendirme kullanıldığını varsayılmaktadır)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Epilepsi Hastalar?

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Uyarlama çal??mas? yeti?kin popülasyonu hedeflemi?tir.)

Popülasyon Detaylar?: Epilepsi tan?s? alm?? ve takip edilen bireyler.

Test Metodolojisi: Psikometrik de?erlendirme (Geçerlilik ve Güvenilirlik çal??mas?). On maddelik k?sa formun kullan?lması.

Anahtar Kelimeler

Nöroloji, Psikiyatri, Klinik De?erlendirme, Yaşam Kalitesi Envanteri, QOLIE-10, Mollao?lu.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Mukadder Mollao?lu

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi Kaynakta Mevcut De?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: mukaddermollaoglu@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi Kaynakta Mevcut De?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Testin Uyarlama Y?li?: 2017 (Yay?n tarihi esas al?nm??t?r.)

Kullan?m ?zinleri ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik veya klinik amaçlı? kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Orijinal QOLIE-10 ölçeği genellikle lisans gerektirebilir.

Makalenin tam metnine a?a??daki linkten ula??labilir: noropsikiyatriarsivi.com

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: epilepsili-hastalarda-yasam-kalitesi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Mollao?lu M., Mollao?lu M. ve Durna Z. (2017). Epilepsili hastalarda yaşam kalitesi ölçeği'nin (QOLIE-10) geçerlilik ve güvenilirliği. *Nöropsikiyatri Ar?ivi*; 54: 229-243. DOI: 10.5152/npa.2016.13809

Epilepsili Hastalarda Yaşam Kalitesi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçeğin maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin içeriği ve derecelendirme şekli için lütfen kaynak makaleye (Mollaoğlu ve ark., 2017) başvurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM